

Ramka 3.1 Opieka nad dzieckiem zdrowym bezpośrednio po urodzeniu

- Oceń dziecko w skali Apgar po 1 i po 5 minutach i zapisz wynik
- Zachęć do kontaktu „skóra do skóry” najwcześniej jak to możliwe po porodzie
- Osusz dziecko i przykryj ciepłym, suchym kocem, utrzymując kontakt „skóra do skóry”
- Unikaj rozdzielania matki i dziecka w ciągu pierwszej godziny
- Zachęć do karmienia piersią najwcześniej jak to możliwe lub w ciągu pierwszej godziny
- Oceń i zapisz obwód głowy, temperaturę i wagę ciała po 1 godzinie
- Przeprowadź wstępne badanie dziecka w celu wykrycia ciężkich wad wrodzonych i identyfikacji problemów, które mogą wymagać skierowania do innego pracownika fachowego
- Uzyskaj zgodę przed przystąpieniem do badania lub leczenia dziecka
- Przeprowadź badanie w obecności lub za wiedzą rodziców

stosować do jej indywidualnych potrzeb i oczekiwań, mając na uwadze jej poglądy, system wartości oraz uwarunkowania kulturowe (NICE 2006).

Opieka nad noworodkiem

Utrzymanie właściwej temperatury ciała

Z chwilą urodzenia dziecka należy odnotować czas porodu oraz podać dziecko matce, stosując się do jej życzenia w tym względzie. Najistotniejszą sprawą jest nie dopuścić do wychłodzenia dziecka, które przechodzi z temperatury ciała do temperatury pokojowej i zużywa swoją życiową energię na utrzymanie stałej temperatury. Można zaproponować rodzicom, by wytarli dziecko ciepłym ręcznikiem. Ręcznik trzeba potem zmienić i zastąpić czystym, ciepłym. Trzymanie dziecka w pobliżu matki jest najskuteczniejszym sposobem przywrócenia właściwej temperatury jego ciała (Christensson i wsp. 1998; Walters

i wsp. 2007). Noworodek może tracić znaczne ilości ciepła przez głowę, która powinna pozostawać odkryta do chwili, aż zyska się pewność, że utrzymuje ono stałą temperaturę ciała powyżej 36,5°C. W jednym z kontrolowanych badań randomizowanych porównywano metodę bezpośredniego kontaktu „skóra do skóry” z tradycyjną pielęgnacją (wytarcie i owinięcie noworodka). Noworodki z grupy bezpośredniego kontaktu „skóra do skóry” miały znacznie wyższą temperaturę ciała niż noworodki z grupy kontrolnej (Carfoot i wsp. 2005). Wykazano również inne korzystne efekty bezpośredniego kontaktu „skóra do skóry” między matką i noworodkiem. Moore i wsp. (2007) dokonali systematycznego przeglądu doniesień poświęconych metodzie bezpośredniego kontaktu „skóra do skóry” matki i noworodka w okresie porodu lub w pierwszej dobie życia dziecka, stwierdzając pozytywny wpływ na czas karmienia piersią, stabilność oddechu, tworzenie więzi między matką i dzieckiem, a także płacz noworodka.